Kommittémotion C

SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2633

av Helena Vilhelmsson m.fl. (C)

Skatter för företagande och tillväxt

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att lagstiftningen om hantering av preliminärskatt bör utredas i syfte att ändra på regelverk kring förtida inbetalning och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om konkurrenskraftiga skatter för de jobbskapande småföretagen med särskilt beaktande av arbetsgivaravgiften och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa ett enhetligt och enkelt skatteavdrag på arbetsinkomster och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att den allmänna löneavgiften bör separeras från arbetsgivaravgiften och definieras som en egen skattesats för att tydliggöra vilka skatter företagen betalar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kontrollreglerna för personalliggare inte ska ha negativa konsekvenser för småföretag och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen för att göra det möjligt för styrelseledamöter att fakturera uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av beskattningen av förmåner samt uttagsbeskattning och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att snarast genomföra en översyn av regelverket kring sponsring och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över ersättningen för processkostnader i skattemål och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur skatteintäkter från fastighetsskatten på vind- och vattenkraftverk kan komma kommuner och regioner till del och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hur kommunal inkomstskatt ska kunna tillfalla fler än en kommun, baserat på faktiskt boende, och tillkännager detta för regeringen.
12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en offentlig utredning om skattebaser vars intäkter kan tillfalla kommuner och regioner i stället för staten och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att införa ett landsbygdsavdrag och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över skatter och avgifter som påverkar lönsamheten i svensk livsmedelsproduktion och livsmedelsförädling i syfte att stötta inhemsk livsmedelsförsörjning och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att en engångsersättning för markintrång, s.k. allframtidsupplåtelse, ska kunna sättas av för skattemässig fördelning över flera inkomstår och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sänka mervärdesskatten på reparationstjänster för elektronik, vitvaror, möbler, cyklar, kläder, skor och byggmaterial och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att sänka mervärdesskatten på secondhandvaror som säljs av icke-vinstdrivande företag och tillkännager detta för regeringen.

18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att genomföra en översyn av mervärdesskatten för ideella föreningar och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över hanteringen av internmoms mellan föreningar och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över mervärdesskattesystemet vid donation av osålda varor och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en miljömässig och samhällsekonomisk utvärdering av den gröna skatteväxlingen och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt se över 3:12-reglerna i syfte att sänka skatten och förenkla för de ägarledda småföretagen och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en differentierad spelskatt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det svenska skattesystemet har under de senaste två decennierna genomgått betydande reformer; inkomstskatter har sänkts, fastighetsskatten har avskaffats i sin tidigare form och svenska företag betalar nu betydligt lägre skatter generellt än de gjorde i början av 2000-talet. Samtidigt har boende på landsbygden fått ett särskilt inkomstskatteavdrag och en rad förändringar har genomförts för att stegvis öka svenska företags konkurrenskraft. Trots de framsteg som skett kan det konstateras att det svenska skattesystemet lider av stora skevheter som begränsar möjligheten till sysselsättning för utsatta grupper, för entreprenörskap och för Sveriges framtida tillväxtmöjligheter.

Sverige har länge varit i behov av en omfattande skattereform, som syftar till att skapa mer jobb och tillväxt och att locka investeringar till Sverige samtidigt som kostnaden för miljöfarlig verksamhet fortsätter att öka.

En skattereform med fokus på jobb och tillväxt måste utformas så att svenska företags konkurrenskraft stärks och så att människor vågar ta risker och starta företag. Skatterna måste bidra till en ökad tillväxt och utveckling i hela landet, underlätta jobbskapande och företagande och stimulera en grön skatteväxling. För att detta ska

vara möjligt krävs att skatterna är förutsägbara, rättssäkra och långsiktiga, och att trösklarna till småskaligt företagande sänks genom regelförenklingar och lägre skatter.

Ett effektivt och rättvist skattesystem

Det är människor och företag, inte det offentliga, som skapar och utvecklar en nationell ekonomi som ger förutsättningar för en stark välfärd. Det finns inget egenvärde i att ta ut skatt – skatternas syfte är, förutom i vissa punkt- och miljöskattefall, att finansiera det offentliga åtagandet. De skatter som tas ut ska vara lättförståeliga, uppmuntra människor att arbeta, göra det enkelt att starta och driva företag och vara styrmedel för att bygga ett mer hållbart och klimatsmart samhälle. Sverige har idag en modell med preliminärskatt för företag, både för aktiebolag och enskilda firmor, som bland annat innebär att nystartade företag under det första året måste uppge en förväntad vinst, redan innan man börjat tjäna pengar. Det är självklart en svår gissning när verksamheten inte kommit i gång, och många företagare gissar fel eftersom intäkterna och utgifterna kan fördelas väldigt olika över året. Preliminärskatten gör att företagaren tvingas betala skatt ur en redan beskattad egen ficka, det hämmar likviditeten i bolaget och minskar utrymmet för investeringar. Centerpartiet vill se över systemet så att företag inte ska behöva betala skatt i förskott.

De skattesänkningar och avdrag som genomförts under de senaste två decennierna har varit viktiga. De har kraftigt ökat människors frihet och gjort Sverige mer konkurrens-kraftigt genom att steg för steg sänka ett av världens högsta skattetryck och samtidigt minska mängden olagligt arbete och skattefusk. Livspusslet har blivit enklare, och företag har kunnat växa snabbare på grund av ett lägre kostnadstryck. Skatteintäkterna ökar av att fler människor jobbar och betalar skatt samtidigt som kostnaden för bidragen minskas. För att minska utanförskapet och öka resurserna till välfärden måste fler jobb skapas. Sänkta arbetsgivaravgifter är här en viktig del för att skapa utrymme för företag att anställa fler och skapa mer livskraftiga och konkurrenskraftiga företag. Det ska vara förståeligt för såväl företag som privatpersoner vilka skatter de betalar. Skattesystemet ska vara så enkelt och transparent som möjligt. Vi vill därför att arbetsgivaravgiften synliggörs genom att den allmänna löneavgiften tas bort från arbetsgivaravgiften – genom att göra den till en egen skattesats tydliggörs de skatter som företagen betalar.

Enkelhet, transparens och minskad administration

För att upprätthålla förtroendet för skattesystemet är det avgörande att kontinuerligt arbeta med att förenkla för skattebetalarna. För mindre organisationer och företag innebär all komplicerad och tidskrävande skatteadministration en tyngre börda eftersom dessa oftast måste göra lika mycket som större företag, men med mindre resurser.

Jobbskatteavdraget infördes 2007 som en del av den dåvarande regeringens arbetslinje i syfte att göra det mer lönsamt att arbeta än att leva på bidrag. Det är en skattereduktion som automatiskt minskar skatten på arbetsinkomster varje månad. Sedan det infördes har även det ändrats flera gånger för olika politiska syften - skattereduktionen har höjts, den har minskat, det har införts en avtrappning av skattereduktionen för högre inkomster vilken sedermera har slopats. Dagens höga skatt på arbete hämmar sysselsättning och tillväxt. Incitament att jobba och starta företag snedvrids och ökar skatteplanering. Med en hög arbetslöshet behövs starka incitament där det alltid och utan undantag lönar sig att gå från bidrag till arbete. I nuvarande system är den största utgiften för de med lägst inkomster varje månad deras skatt på arbetsinkomster. Så får det inte vara. Arbetslinjen måste inte bara förstärkas, den måste återskapas genom en förnyad metod för beskattning av arbetsinkomster. Ett transparent, enkelt och överskådligt system är avgörande, som dessutom ger mer tillbaka i plånboken. Därför behövs ett enhetligt och enkelt avdrag som gör en stor del av arbetsinkomsten skattefri för alla och ger en särskilt stor skattesänkning för personer med låga och medelstora inkomster. Reformen bör utformas så att det är lätt för den enskilde att förstå hur avdraget påverkar inkomsten efter skatt. Målet är att stärka drivkrafterna till arbete och ge människor större ekonomiskt självbestämmande.

Ett regelverk som är särskilt problematiskt för många företag, exempelvis besöksnäring och lantbruksföretag, är systemet med personalliggare. Nu behövs förslag på hur systemet med personalliggare kan förändras både för att förenkla för företagen och i syfte att minska antalet som träffas av systemet. Regelkrånglet måste minska och här kan ny teknik bana väg för enklare system.

Högsta förvaltningsdomstolen slog 2017 fast att styrelsearvoden normalt ska beskattas som inkomst av tjänst, även om arvodena faktureras via eget bolag. Detta försvårar både för den enskilde och för de företag som vill stärka styrelsen med en specifik kompetens. Regeringen bör därför se över regelverken så att det blir möjligt för styrelseledamöter att fakturera uppdrag via näringsverksamhet.

I samband med pandemin blev det uppenbart för allt fler att systemet med förmånsbeskattning är både komplicerat och brister i rättssäkerhetshänseende. Vi kan konstatera att exemplen där rättssäkerheten satts på prov är många bara under de senaste åren. Plötslig förmånsbeskattning av fyrhjulingar som används i lantbruksverksamhet och bygdegårdar som plötsligt förmånsbeskattas för tid då lokalen inte används är några exempel som föranleder förändring; det är tydligt att det behövs en större översyn av systemet med förmånsbeskattning. Enkelhet, rättssäkerhet och transparens måste vara ledord.

Förutsättningarna för enskilda näringsidkare behöver stärkas

I dag skapas fyra av fem nya jobb i de små företagen. Därför behöver de små och växande företagen lägre kostnader för att kunna bidra med ännu fler nya jobb. Dagens svårgenomträngliga kapital- och företagsbeskattning behöver förbättras. I dag utgör den ett lapptäcke av olika regelverk och avdrag som fullt ut endast förstås av ett fåtal människor. För den som har resurser, och exempelvis kan betala för skatterådgivning, skapar det snåriga regelverket goda möjligheter att sänka sin skatt, medan den enskilda företagaren utan stöd tvingas betala en hög skatt. Det behöver bli både enklare och billigare att vara företagare i Sverige. Från och med den 1 januari 2026 kommer reglerna för det s.k. 3:12-systemet ändras enligt regeringens förslag, i syfte att förenkla och förbättra. Centerpartiet välkomnar regeringens vilja att ändra systemet så att det både blir enklare och bättre, men anser att de nya reglerna inte är tillräckliga. För många bolag innebär det en skatteökning. De s.k. 3:12-reglerna behöver därför fortsatt ses över i syfte att sänka skatten och förenkla för de ägarledda små företagen.

Ett starkare civilsamhälle

Ett rikt idrotts- och kulturliv är en förutsättning för attraktiva samhällen där människor vill leva och bo. Idrottsföreningar, stora som små, runtom i landet är i varierande utsträckning beroende av olika former av sponsring för att kunna bedriva och utveckla sin verksamhet. För många företag är sponsring av exempelvis idrottsverksamhet en viktig del i hållbarhetsarbetet. Problemet är att det saknas tydlig lagstiftning för hur sponsring ska beskattas. Det som styr avdragsrätt är ett i hög utsträckning föråldrat lapptäcke av prejudikat och tolkningar. Marknadsvärde bedömt utefter antalet besökare eller andra mer traditionella parametrar är inte anpassat till dagens innebörd av marknadsvärde. Exponering via såväl sociala som traditionella medier gör att

marknadsvärdet inte kan mätas så som det traditionellt gjort. Riksdagen riktade därför under 2021, på initiativ av Centerpartiet, ett tillkännagivande till regeringen om att se över regelverket kring sponsring. Idag kan det ur ett varumärkesperspektiv vara precis lika attraktivt för ett företag att sponsra ett allsvenskt herrfotbollslag som damlaget i samma division eller en mindre förening utan elitambitioner. Det är inte alltid ett visst antal fysiska besökare som är det centrala. För många företag är det hållbarhetsfrågor som ligger i fokus. Problemet med dagens regler är att de, genom felaktiga ekonomiska incitament, styr mot att sponsra idrotter som har ett högt antal åskådare på plats som har köpt en traditionell inträdesbiljett. Att se över regelverket kring sponsring handlar inte enbart om att säkerställa jämställd sponsring, utan lika mycket om att skapa ett regelverk för de som vill sponsra hållbart. Det måste exempelvis vara möjligt att sponsra en verksamhet och få göra avdrag utan att ett företags varumärke exponeras enligt traditionella parametrar som på tröjan eller på en roll-up vid sidan av fotbollsplanen. En lokal företagare som väljer att sponsra ungdomarna i en lokal längdskidklubb följt av stor exponering och spridning via sociala medier kan mycket väl få mer output från detta jämfört med företagaren som har en skylt vid en handbollsmatch med 2 000 åskådare.

Hästsporten är en brett uppskattad sport med andra förutsättningar samt en näring som skapar jobb i hela landet, inte minst på landsbygden. Spelskatten är sedan omregleringen 2019 på en enhetlig nivå och tas ut på det så kallade spelnettot, spelaktörernas behållning efter utbetalda vinster. Centerpartiet anser att det är viktigt att spelskatten kan bidra till att motverka problemspelande till förmån för ett spelande som är både sunt och nöjesfyllt. Regeringen höjde 2024 spelskatten från 18 till 22 procent. I konsekvensanalysen i föreliggande proposition konstaterar regeringen krasst att höjningen i år kommer leda till minskade intäkter för den svenska hästsporten utan att ge förslag på kompensatoriska åtgärder. Därför bör den effektiva skattesatsen för olika typer av spel differentieras med fokus på att hämma riskspelande till förmån för sunt och nöjesfyllt spelande.

Rättssäkerhet för företagare

Alla har rätt att få sin sak prövad i domstol när en myndighets beslut har gått dem emot. När det kommer till bl.a. skattemål är dock processkostnaden en faktor som inte minst små företag behöver väga in innan de fattar beslut om ifall de ska överklaga ett betungande beslut. Den enskilde får i stort sett aldrig full ersättning för

rättegångskostnader i skattemål vid bifall till sin överklagan. Företagare kan inte anses vara jämbördiga med Skatteverket; enskilda företagare ska inte behöva avstå en överklagan för att en kostnadskalkyl visar att det i slutändan inte är värt processen. Därför måste regeringen skyndsamt tillsätta en utredning med uppdrag att komma med förslag på en rättvisare och rättssäkrare reglering om ersättning för processkostnader i skattemål.

Ett skattesystem för regional tillväxt och likvärdiga förutsättningar i hela landet

För Centerpartiet är det självklart att människor i större utsträckning ska få behålla frukterna av sitt eget arbete. Lika självklart är det att regioner som bidrar med värdefull produktion får behålla delar av detta värde. Centerpartiet vill därför att skattepolitiken ska användas som redskap för att vara tillväxtskapande i hela landet. Detta är en viktig del av skattepolitiken vid en skattereform. Skattepolitiken bör oftare användas som ett tillväxtredskap för hela landet bland annat genom att regioner eller kommuner får större del av den statliga fastighetsskatten för att stärka kommunernas och regionernas möjligheter och incitament att föra en tillväxtfrämjande politik utifrån sina egna förutsättningar. Centerpartiet vill utreda hur ett antal skattebaser skulle kunna kommunaliseras eller regionaliseras, så att en större andel av de värden som skapas stannar lokalt. Ett första steg är att kommunalisera och/eller regionalisera fastighetsskatten på vatten- och vindkraftverk.

Den 1 november varje år sätts den kommunala skattebasen inför följande år utifrån hur många som är folkbokförda i kommunen vid det datumet. Många kommuner har dock en stor utmaning med en relativt sett hög andel deltidsboende, som aldrig folkbokför sig i kommunen, under stora delar av året. Såväl en hög andel säsongsanställda som övriga deltidsboende under året innebär ett tryck på såväl infrastruktur som välfärdstjänster som skatteuttaget baserat på permanentboende kan bära. För kommunen kan det innebära en annan allokering av skatteresurser till verksamheter och tjänster än vad som skulle ha varit fallet om skatteuttaget hade motsvarat antalet invånare under helåret, exempelvis vad gäller investeringar i vägar, VA och vård. I eftermälet av pandemin finns tecken på vad vissa kallar en ruralisering eller rurbanisering, men ingen vet ännu hur detta kommer påverka valet av företags- och affärsmodeller eller val av arbets- och bostadsort. I övergången till ett mer digitalt samhälle ökar möjligheter till nya etableringar av företag och val av boende, vilket ökar

behovet av att se över vilka utmaningar ett ökat antal deltidsboende kan få för kommuner. Utmaningen som vissa kommuner möter med bland annat en hög andel säsongsanställda, eller för den delen hög andel deltidsboende överlag, som inte betalar inkomstskatt i kommunen är konkret och måste tas på allvar.

Den kommunala finansieringen bör bättre kunna spegla var människor faktiskt bor. För den som delar sitt boende mellan flera kommuner bör det finnas en möjlighet att fördela den kommunala inkomstskatten mellan dessa. Skatteintäkterna från den kommunala inkomstskatten ska kunna tillfalla mer än en kommun, baserat på faktiskt boende. Syftet bör vara att åstadkomma en rättvisare fördelning av inkomstskatten mellan kommunerna.

Utgångspunkten bör vara att skapa en bättre koppling mellan människors boende och kommunernas ekonomiska förutsättningar. En modell för fördelning mellan flera kommuner bör kunna ta hänsyn till att en person har en återkommande och varaktig anknytning genom sitt boende till mer än en plats. Reformen ska handla om fördelningen av skatteintäkter mellan kommuner, inte om att beskatta samma inkomst flera gånger. Den bör heller inte bygga på att den enskilde fritt kan välja till vilken kommun skatten ska gå, utan på tydliga och sakliga kriterier för faktiskt boende. Fördelningsmodellen behöver vara transparent och administrativt hanterbar. Vid beredningen bör det därför klarläggas hur faktiskt boende ska definieras, vilka underlag som behövs och hur fördelningen ska beräknas. Reglerna bör vara begripliga för den enskilde och möjliga att tillämpa utan en oproportionerlig uppgiftsbörda. Det behöver också finnas former för kontroll och rättelse, så att fördelningen blir korrekt och likvärdig.

Kommunernas möjlighet att planera sin verksamhet måste samtidigt värnas. En förändrad fördelning bör därför analyseras tillsammans med dess konsekvenser för det kommunala utjämningssystemet och för kommuner med olika förutsättningar. Därför behövs en modell som förenar en rättvisare fördelning utifrån faktiskt boende med stabila och förutsebara kommunala intäkter. Målet är att kommunernas finansiering bättre ska motsvara människors anknytning till de platser där de lever sina liv.

När människor inte har möjlighet att ta del av kommunal service måste man gå ihop för att samordna bland annat snöröjning, renhållning och va-nät, något som är både kostsamt och tidskrävande. Många boende på landsbygden har därför gått samman i samfällighetsföreningar för att förvalta gemensamma anläggningar som exempelvis vägar, gatlysen, energianläggningar, lekplatser, avloppsledningar, badplatser och

båtbryggor. För oss är det en självklarhet att kostnaden för att själv förvalta det som en boende i en storstad bekostar via skattsedeln inte fullt ut ska landa på landsbygdsbon. Centerpartiet vill därför införa ett landsbygdsavdrag som skulle innebära upp till 3 000 kronor mer i plånboken för människor på landsbygden som är med i samfällighetsföreningar. Ett avdrag som kan göras i deklarationen, precis som det avdrag som kan göras för fackföreningsavgiften.

För Centerpartiet är äganderätten inte bara en grundläggande rättighet, det är också en vägledande princip när det kommer till frågor som rör markanvändning. Inte sällan står markägare, privatpersoner eller näringsidkare, inför en situation där de upplåter nyttjanderätten till en viss del av fastigheten för all framtid men behåller ägandet. Typexempel är upplåtelse av mark för framdragande av kraftledning och vägrätt för allmän väg. Markägaren äger fortfarande den upplåtna marken, men nyttjandet disponeras av annan. Detta kallas allframtidsupplåtelse. Centerpartiet anser att det finns anledning att se över hur större belopp vid allframtidsupplåtelser kan fördelas över flera år. Därför är det viktigt att se över frågan om fördelning av intäkter vid allframtidsupplåtelser kan ändras i syfte att undvika beskattning vid en enskild tidpunkt. Exakt hur detta kan och bör genomföras måste dock vara föremål för en utredning.

Ett starkt lokalt och regionalt självstyre bör förenas med långsiktiga ekonomiska förutsättningar. Kommuner och regioner ska ha möjlighet att planera sin verksamhet, göra egna prioriteringar och ta ansvar inför sina invånare. Därför bör en offentlig utredning tillsättas för att identifiera skattebaser vars intäkter kan tillfalla kommuner och regioner i stället för staten. Utredningen bör pröva hur en förändrad fördelning av skatteintäkter kan stärka det lokala och regionala ansvarstagandet. En viktig utgångspunkt bör vara att beslut om verksamhet och ansvar för finansiering ska hänga samman på ett tydligare sätt. Ambitionen är att ge kommuner och regioner bättre förutsättningar att möta lokala och regionala behov, samtidigt som möjligheten att erbjuda likvärdig offentlig service i hela landet värnas.

Uppdraget bör vara öppet och inte på förhand låsas till en viss skatt eller skattebas. För varje alternativ bör utredningen bedöma intäkternas stabilitet, deras geografiska fördelning och hur de påverkas av ekonomiska svängningar. Den bör också belysa hur en överföring av intäkter påverkar statens finansiering och ansvar. Utredningen behöver tydligt skilja mellan att låta intäkterna från en skatt tillfalla kommuner eller regioner och att ge dessa befogenhet att bestämma skattens utformning eller nivå.

En central del av uppdraget bör vara att analysera konsekvenserna för kommuner och regioner med olika ekonomiska förutsättningar. Förändringen bör bedömas i relation till utjämningssystemen, så att ett stärkt självstyre inte sker på bekostnad av likvärdiga möjligheter att finansiera offentlig service. Även administration, insyn och formerna för ett eventuellt införande behöver belysas.

Mervärdesskattesystemet

Ideella föreningar

Mervärdesskattesystemet står för mer än en femtedel av de totala skatteintäkterna varje år. Det svenska systemet är komplext samtidigt som företag också har att hantera internationella momsregelverk, något som ytterligare spär på den administrativa bördan. EU:s momsdirektiv innebär att momsen inom EU i huvudsak är harmoniserad, men med möjlighet till vissa nationella avvikelser.

Hur Sverige kan och bör hantera momssystemet aktualiseras återkommande. I närtid har ett antal frågor aktualiserats som pekar på behov av en större översyn av mervärdesskattesystemet. Problemen som uppstått för idrottslokaler där det p.g.a. regelverket varit svårt att få hyra lokaler när momsen inte kan dras av är ett särskilt belysande exempel. En konsekvens av regelverket är att aktörer som bedriver undantagen verksamhet har svårt att få tillgång till lokaler, eftersom fastighetsägare många gånger hellre låter sina lokaler stå tomma än att hyra ut lokalerna till momsundantagna verksamheter. Ideella föreningar är särskilt drabbade, och här måste regeringen se till att en bredare översyn av momssystemet genomförs.

Ytterligare ett problem är den så kallade internmomsen, som enligt Skatteverkets tolkning leder till att det ideella föreningslivet tvingas betala tillbaka stora summor pengar till staten i form av mervärdesskatt. När riksorganisationer tillhandahåller exempelvis administrativa tjänster till de lokala organisationsleden, anser myndigheten att dessa tjänster skulle kunna upphandlas på marknaden, och därmed faller de utanför momsundantaget för ideella föreningar. Detta trots att det handlar om verksamhet som är skräddarsydd för den egna organisationens behov, och utgör därmed inget föremål för konkurrenssnedvridning.

Trots tidigare tillkännagivande i riksdagen och att regeringen nyligen beslutade om en anpassning till EU:s momsdirektiv gjordes inget för att åtgärda problemen med

internmoms. Centerpartiet menar att de statliga bidragen till föreningslivet ska gå till verksamhet, inte betalas tillbaka till staten i form av mervärdesskatt.

Reparationstjänster

Det behöver bli mer attraktivt att reparera än att köpa nytt. Genom att förlänga produkters livslängd kan vi hushålla bättre med resurser och minska mängden avfall. Reparationer är en central del av en cirkulär ekonomi, där produkter och material tas till vara i stället för att kasseras. De ekonomiska drivkrafterna för denna omställning behöver stärkas så att det skapas bättre förutsättningar för företag som erbjuder reparationstjänster.

För den enskilde behöver reparation vara ett rimligt ekonomiskt val, inte bara ett miljömässigt önskvärt alternativ. När en produkt går sönder ska det vara möjligt att väga kostnaden för att laga den mot kostnaden för en ny. Skattepolitiken bör bidra till att göra detta val mer fördelaktigt för den som vill behålla och vårda det man redan äger. En sänkt moms på reparationstjänster är ett sätt att stärka den ekonomiska drivkraften att välja reparation.

Reformen handlar också om att ge reparationsföretagen bättre förutsättningar att utveckla sina verksamheter. Ett näringsliv där yrkeskunnande, service och förmågan att återställa produkters funktion värdesätts, måste främjas. Ambitionen ska vara att en lägre moms ska stärka efterfrågan på reparationstjänster och ge större utrymme för företagande som bygger på att ta till vara befintliga produkter. Omställningen bör göra det enklare för hushållen att hitta ekonomiskt attraktiva alternativ till att köpa nytt.

Second hand-varor som säljs av icke-vinstdrivande företag

En produkt förlorar inte sitt bruksvärde för att den första ägaren inte längre behöver den. Kläder, möbler och andra varor kan fortsätta fylla en funktion hos en ny användare. Second hand-handeln knyter samman dessa behov och bidrar till att produkter används längre i stället för att bli avfall. I den bifogade texten lyfter partistyrelsen också fram handelns betydelse för företagande och arbetstillfällen. Återbruk bör få ett större utrymme i ekonomin och stärka möjligheterna att sälja vidare varor som fortfarande har ett värde.

Övergången från en användare till en annan behöver underlättas, och fler befintliga produkter ska kunna möta nya behov. Det ska vara attraktivt att välja en begagnad vara, och verksamheter som förmedlar sådana varor ska ha goda förutsättningar att utvecklas.

Skattepolitiken bör stödja denna inriktning och göra det lättare att bygga affärsmodeller kring återbruk.

Donation av osålda varor

Det är viktigt att användbara varor ska kunna komma till nytta i stället för att kasseras. Därför måste osålda varor kunna doneras utan att donationen kräver momsbeskattning. Detta bör omfatta såväl livsmedel som exempelvis kläder, kosmetika och hygienartiklar. Samtidigt ska donationer av överskottsvaror inte ligga till grund för subventioner som riskerar att skapa ekonomiska incitament till överproduktion. Politiken ska underlätta att befintliga överskott tas till vara, inte belöna att nya överskott uppstår. Momssystemet för donation av livsmedel, kosmetika, kläder och hygienartiklar behöver ses över i syfte att undvika att företag riskerar uttagsbeskattning. Översynen bör inriktas på tydliga och förutsebara regler. Lösningen bör vara ändamålsenliga skatteregler, inte särskilda informationskampanjer eller statlig styrning av logistiken mellan företag och hjälporganisationer.

Grön skatteväxling

Centerpartiet vill se en grön skatteväxling, där förorenaren betalar för sin miljöskada och resurserna används till att sänka skatten på jobb och företagande. På så vis ökar kostnaden för miljöförstörande verksamhet samtidigt som dessa intäkter återförs för att sänka skattebördan på sådant som har stor samhällsekonomisk nytta, som jobbskapande i växande företag. Detta bör vara en ledstjärna för skattepolitiken; för att klara av att gå mot ett mer hållbart samhälle behöver skattepolitiken vara långsiktigt hållbar. Att beskatta utsläpp av växthusgaser och miljöförstöring är därför viktigt för att klara av klimatomställningen. För att uppnå detta behövs en utvärdering av den gröna skatteväxlingen – på så sätt skapar vi förutsättningarna för en hållbar omställning.

Helena Vilhelmsson (C)

Birte Sandberg (C) *Ulrika Heie (C)*

Stina Larsson (C) *Martin Ådahl (C)*

Anders Ådahl (C)

Emma Brihall (C)

Julia Algotsson (C)

Rickard Nordin (C)